

Sygn. akt II Ka 493/23

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2023r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Jaszczuk
------------------------	-----------------------------

--	--

Protokolant:	st. sekr. sąd. Anna Sieczkiewicz
---------------------	---

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2023 r.

sprawy **B. M.**

oskarżonego z art. 217 § 1 kk i in.

na skutek apelacji, wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 16 grudnia 2022 r. sygn. akt II K 958/20

z uwagi na brak skargi uprawnionego oskarżyciela, wyrok uchyla na podstawie art. 439 § 1 pkt 9 kpk w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 kpk i postępowanie umarza;

stwierdza, że zryczałtowaną równowartość wydatków tego postępowania ponosi oskarżycielka prywatna Z. G..

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 493/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji
--

wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 16 grudnia 2022 r. w sprawie II K 958/20

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
----		-----	-----	-----	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
-----	-----	-----	-----	-----	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz

niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiążle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1.	<p>obraży przepisów postępowania, tj. art. 14 § 1 w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 KPK poprzez uznanie oskarżonego za winnego czynu, który został objęty skargą nieuprawnionego oskarżyciela, w sytuacji gdy w przypadku, w którym pokrzywdzonym jest osoba najbliższa zamieszkująca wspólnie ze sprawcą, umyślne spowodowanie tzw. lekkiego uszczerbku na zdrowiu jest ścigane z oskarżenia publicznego, z urzędu (czyli w tzw. bezwarunkowym trybie publicznoskargowym) (art. 157 § 4 KK; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2019 roku, sygn. akt: III KK 97/19), a nie prywatnoskargowym jak to miało miejsce w realiach niniejszej sprawy, bowiem postępowanie przed Sądem Rejonowym w Siedlcach, II Wydział Karny, sygn. akt: IIK 958/20 toczyło się ze skargi oskarżycielki prywatnej Z. G. z dnia 12 września 2020 roku, mimo, iż</p> <p>w dniu popełnienia domniemanego przestępstwa strony zamieszkiwały wspólnie pod adresem ul. (...), (...)-(...) S. /protokół przyjęcia</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	<p>ustnej skargi o przestępstwie ściganym z oskarżenia prywatnego/, co skutkowało wystąpieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 9 KPK.</p> <p>Z treści petitum wniesionego środka zaskarżenia wynika także, że skarżący nie zgadza się także z pozostałymi ustaleniami Sadu, w jego przekonaniu oderwanymi zupełnie od materiału dowodowego zgromadzonego w toku niniejszego postępowania.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Niezależnie od pozostałych podniesionych w apelacji oskarżonego zarzutów stwierdzić należy, że w sprawie zaistniała tzw. bezwzględna przyczyna odwoławcza opisana w art. 439 § 1 pkt 9 kpk w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 kpk – w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela. Tym samym bezzasadne stało się rozpatrywanie dalszych zarzutów, stawianych w apelacji przez skarżącego (art. 436 kpk).</p> <p>W przedmiotowej sprawie postępowanie zostało zainicjowane przez wniesienie przez Z. G. prywatnego aktu oskarżenia w formie ustnej 12 września 2020 r. O ile treść skargi (k. 3-4) budziła wątpliwości co do kwalifikacji zarzucanego oskarżonemu czynu, to zostały one wyeliminowane poprzez opinię biegłego chirurga (k. 116), czego efektem było przyjęcie przez Sąd Rejonowy w Siedlcach kwalifikacji prawnej czynu z art. 157 § 2 kk (k. 164v). Zaskarżonym wyrokiem przypisano oskarżonemu</p>		

tenże czyn, który to de facto jest ścigany z oskarżenia publicznego.

W judykaturze prezentowany jest stały pogląd, w myśl którego, jeżeli oskarżyciel prywatny wniesie do Sądu akt oskarżenia o przestępstwo prywatnoskargowe, a Sąd po weryfikacji uzna, iż w zasadzie stanowi on przestępstwo publicznoskargowe, winien zawsze umorzyć postępowanie z powodu braku skargi uprawnionego oskarżyciela, bądź przesłać akta sprawy prokuratorowi w trybie określonym w art. 304 § 2 kpk, jeżeli prokurator o takim postępowaniu nie ma wiedzy (postanowienie SN z dnia

18 września 1982 r., VI KZP 15/82, postanowienie SA w Krakowie z dnia 23 czerwca 1993 r., II AKz 168/93).

Kontynuując tą problematykę, w sprawach o przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego, uprawniony oskarżycielem publicznym przed wszystkimi sądami jest prokurator (oraz inny organ państwowy z mocy szczególnych przepisów ustawy) i tylko on może zainicjować postępowanie sądowe wniesienia aktu oskarżenia w takich sprawach. Wnoszący skargę musi bowiem posiadać, już w chwili jej wnoszenia, zdolność do działań procesowych oraz legitymację procesową, gdyż skarga musi istnieć procesowo oraz musi być prawnie skuteczna. Nie można bowiem zapominać, że skarga musi zawsze odpowiadać pewnym wymaganiom określonym w ustawie, a skarga oskarżyciela publicznego może zostać wniesiona jedynie po przeprowadzeniu postępowania przygotowawczego.

Wracając na grunt niniejszej sprawy, podkreślić należy, że zgodnie z art.

157 § 4 kpk ściganie przestępstwa określonego w art. 157 § 2 lub 3, jeżeli naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia nie trwał dłużej 7 dni, odbywa się z oskarżenia prywatnego, z tym wyjątkiem, że gdy pokrzywdzonym jest osoba najbliższa zamieszkująca wspólnie ze sprawcą wówczas ściganie następuje z oskarżenia publicznego. Osobą najbliższą zaś zgodnie z treścią art. 115 § 11 kk jest małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu. Przez wspólne zamieszkiwanie należy rozumieć faktyczne przebywanie w danym mieszkaniu w znaczeniu koncentrowania w nim czynności życiowych, takich jak przebywanie z najbliższymi, odżywianie się, odpoczynek czy sen. Z analizy akt przedmiotowej sprawy wynika niezbicie, że pokrzywdzona w czasie popełnienia przestępstwa zamieszkiwała we wspólnym domu wraz z oskarżonym pod adresem S., ul. (...), (...)-(...) S.. Wystarczy choćby w tym zakresie porównać dokumentację medyczną pokrzywdzonej z k. 5 akt sprawy i dane osobopoznawcze oskarżonego z k. 164v, a tym samym zasadna jest teza, wyrażona w treści apelacji, iż pokrzywdzona jest dla oskarżonego osobą najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 kk, co skutkuje, iż była ona osobą nieuprawnioną do wniesienia aktu oskarżenia przeciwko oskarżonemu B. M., a więc zaskarżony wyrok należało uchylić i umorzyć niniejsze postępowanie.

Wniosek

o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 kpk	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
<p>przesłanka określona w art. 17 § 1 pkt 9 kpk wiąże się ściśle z zasadą skargowości (art. 14 § 1 kpk) i stanowi ujemną przeszkodę procesową jedynie dla postępowania sądowego w pierwszej instancji. W postępowaniu odwoławczym stwierdzenie przez sąd wystąpienia uchybienia, o jakim mowa art. 17 § 1 pkt 9 kpk, stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 9 kpk, która - zgodnie z art. 414 § 1 kpk i art. 437 § 2 k.p.k. - winna skutkować uchyleniem zaskarżonego orzeczenia i umorzeniem postępowania i Sąd Okręgowy, wobec jej stwierdzenia, a tym samym zasadności wyżej wskazanego zarzutu, orzekł w taki sposób.</p>		

OKOLICZNOŚCI UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	PODLEGAJĄCE
1.	-----
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
-----	-----
ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	

5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy

Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	

5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany

Zwięźle o powodach zmiany	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	brak skargi uprawnionego oskarżyciela (art. 439 § 1 pkt 9 w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 kpk) # art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
powody wskazane w rubryce 3.1.	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	

3.1.	Konieczność postępowania	umorzenia # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięzłe o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		

4.1.	-----	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięzłe o powodach uchylenia		

5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		

5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
-----	-----	-----
Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II.	o kosztach procesu za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie art. 636 § 1 i 3 kpk.

PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	oskarżony		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	cały wyrok		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie		

	kwalfikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana